

Muistutus Anmärkning

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Muistutus koskien asemakaavaehdotusta joka alkaa: Vartiokylä/45100
Kaupunginhallitus
PL 1, 00099 Helsingin kaupunki
Pohjoisesplanadi 11-13

Khs dnro 2005-1535/523
Stn dnr
Saap./Anl. 05-09-2005
K9

Arvoisa kaupunginhallituksen jäsen,

05-09-2005
Saap./Anl.
Stn dnr
Khs dnro

Kaavaehdotuksen johdosta haluan muistuttaa:

Aluetta ei tunneta nimellä Vartiokylä. Kaavoituskatsauksessa 2005 se on "Etelä-Myllypuron pientaloalue", asukastilaisuuksissa, tiedotteissa ja julkisissa tiedotusvälineissä "puinen kaupunkikylä". Asukkaat tuntevat seudun Myllypurona. Kaavan kuulutus Vartiokylä-nimellä on harhaanjohtavaa ja vaikeuttaa osallistumista kaavan suunnitteluun.

Maankäyttö- ja rakennuslaki korostaa kuntalaisten osallistumista ja vuorovaikutusta.

Lain tarkoituksena on "yltää kunnallisessa demokratiassa uudelle tasolle, jossa kansanvalta tarkoittaa enemmän kuin pelkkää kunnan virallisten hallintoelinten hallinnointia."
(Syrjänen 2003, 67).

Myllypuron metsän kaavoituksessa ei ole toteutunut lain tarkoitus, sillä asukkaat eivät ole todellisuudessa päässeet osallistumaan kaavan suunnitteluun. Heidän vuodesta 1998 asti esittämänsä vaatimus metsän säilyttämisestä virkistyskäytössä ei näy kaavaehdotuksessa missään määrin. Asukkaat ovat ilmaisseet selkeän kantansa viimeksi kansalaisadressissa Myllypuron metsän puolesta.

Kaavoittaja on esitellyt keskeneräistä suunnitelmaa kuin sen toteutuminen olisi vain ajan kysymys. Asemakaavaluonnoksen esittelytilaisuus muistutti enemmän tonttihuutokauppaa kuin tilaisuutta, jossa asukkailla on tilaisuus vaikuttaa elinympäristöönsä koskevaan päätöksentekoon. Paikallinen sos. dem. valtuutettu Terhi Mäki on antanut ymmärtää jo ennen yleiskaavapäätöstä, että Myllypuron pientaloalueen toteuttamisesta on "jo päätetty" politiikan sisäpiireissä.

Kaavoittaja on asukastilaisuuksissa puhunut 1500 uudesta asukkaasta. Kaupunkisuunnittelulautakunnan esittelyssä kaavoittaja puhui jo 2000 asukkaasta. Asukasmäärä vaikuttaa yksityisautoliikenteen kasvun arvioimiseen, joten oikean tiedon saaminen olisi ollut asukkaille tarpeen.

Kaavoituksen taustalla sanotaan olevan hyvän tarkoituksen alueen kehittämiseksi; asunto- ja asukasrakenteen monipuolistamisen jne. Vanhusten suuren määrän alueella sanotaan vinouttavan asukasrakennetta. Jos sana vanhus korvataan jollakin toisella Myllypuron erityispiirteellä, kuten maahanmuuttaja, mielen sairas tai työtön, selkiytyy asukasrakenteen monipuolistamispuheen väestönosia syrjivä sävy. Myllypurolaisille itselleen alueen kulttuurinen ja sosiaalinen heterogeenisyys ei ole ongelma. Yhteiskunnallisten parannustoimien tulisi parantaa kansalaisten elämää. Kehitysyhteistyössä on kauan sitten huomattu, että ainoat toimivat kehitysyhteistyöprojektit ovat niitä, jotka syntyvät paikallisten asukkaiden aloitteesta ja heidän tarpeistaan lähtien. Kaupungin hyvässä tarkoituksessa onkin kuultavissa ironista logiikkaa: "myllypurolaiset hyötyvät siitä, että heidän elinympäristönsä pilataan".

"Puinen kaupunkikylä" on valtakunnallisen puurakentamisen edistämishjelman pilottihanke. Asukkaiden näkökulmasta kaupunki on luovuttamassa kaupunkilaisten verorahoilla ylläpidetyn ulkoilu- ja luontoalueen puuteollisuuden rakentamiskokeilulle, jonka laajuus ei perustu viisaalle varovaisuudelle, vaan lyhytnäköiselle taloudellisen hyödyn tavoittelulle.

Maija Anttila on viime päivinä vastannut toimittajan kysymykseen, saadaanko Talin Myllypuron metsän kokoinen golfkenttä rakennuskäyttöön, että tuskin saadaan, kun sitä käyttävät "isokenkäiset". On selvää, että kaupungin tiivistämiskäytön haittavaikutuksista joutuvat kärsimään ne alueet, joilla asuvat "maan hiljaiset".

Ympäristökonfliktialueilla hallinnon edustajien puheessa toistuu asetelma paikallisten asukkaiden itsekkästä edun tavoittelusta, jota vastassa on kaupungin yleinen etu. Kysynkin Teiltä, arvoisa kaupunginhallituksen jäsen, onko kaupungin yleinen etu, että kaupunkimetsät häviävät?

Alueiden käytön suunnittelun tulee perustua riittävään vaikutusten arviointiin.

Yleiskaavan 2002 vaikutuksista ilmanlaatuun ksv sanoo että uudet pientaloalueet sekä Myllypuron keskustan laajennus lisäävät Kehä I:n päästöjä. Suojaavan metsän hävitessä asukkaat altistuisivat lisäksi Itäväylän päästöille. Kun Roihupellon nykyiselle varikkoalueelle on suunnitteilla 6000 asukkaan kaupunginosa, liikennepäästöt alueella lisääntyvät moninkertaisesti. Myllypuron metsä suojaaa Myllypuron, Puotinharjun ja Roihupellon seutua melulta, ilmansaasteilta ja poistaa ilmakehän hiilidioksidia tuottaen happea. Metsä suojaaa talven viimalta, mikä vähentää lämmityskuluja.

Vasta kaavan valmistelun viime vaiheessa on ilmestynyt alueen luontosuunnitelma, jonka mukaan "nykyisten luonnonmetsien säilyttäminen sellaisenaan osana rakennettua ympäristöä on vaikeaa" ja että "ei ole mahdollista antaa yksiselitteistä vastausta siihen, haittaako rakennettujen alueiden sadevesien suora viemäroiminen korpipainanteeseen arvokkaan luontokohteen säilymistä" (Eronen ym. 2005, 4). Kuten asukkaat ovat pelänneet, metsästä ei jää jäljelle mitään. Missään tapauksessa luontoa ei jää kaupunkilaisten yhteiseen käyttöön.

Ksv:n, kaupungin viherosaston tai luonnonsuojeluyhdistyksen selvitykset alueen luontoarvoista ja rakentamisen vaikutuksista, puhumattakaan asukkaiden esilletuomista luontoarvoista, eivät ole vaikuttaneet hankkeeseen millään lailla, vaan luontoarvot ovat saaneet väistyä muiden intressien tieltä. Alueen lepakkopopulaatiota ei ole riittävästi tutkittu. Uhanalaisen kasvin, sääskenvalkun, esiintymispaikka tukahdutettiin hakkuujätteillä. Suunnittelualueella oleva Korkeakallio hakattiin kevättalvella asukkaiden toiveiden vastaisesti lähes puuttomaksi; kesällä myrsky kaatoi pystyyn jätettyjä puita ja suojattomaksi jäänyttä metsän reunaa. Rakennusviraston hävitystyön täydensivät massiiviset metsätyökoneet.

Ksv toivoo hankkeella olevan positiivisia vaikutuksia Myllypuron palvelujen kehittymiselle, vaikka "puinen kaupunkikylä" olisi toiminnallisesti yhtä lähellä Itäkeskusta. Ei pidä unohtaa, että ulkoilu- ja virkistysalueet ovat kunnan tuottama palvelu. Ympäristölautakunta (2004) on päättänyt, että "hyvän ja vetovoimaisen ulkoilu ympäristön menettämällä saattaa olla arvaamattoman kalliit seuraukset sekä asukkaille että sosiaali- ja terveyshallinnon aloille." Kaupunginhallitus ja kaupunginvaltuusto olivat asiasta samaa mieltä.

Asemakaavan toteuttamisen vaikutuksista ihmisten terveyteen, turvallisuuteen, virkistysmahdollisuuksiin ja sosiaalisiin oloihin ei ole tehty riittävä arviointia. Jos todellista vuoroaikutusta olisi ollut, asukkaiden hädän elinympäristönsä puolesta olisi pitänyt vaikuttaa hankkeeseen:

- Myllypuron metsä on kaunis, ja asukkaat kokevat arvokkaana mahdollisuuden seurata luonnon elämää. Myllypurossa ilma on hyvää hengittää, lumi on talvella puhdasta, kesällä metsä antaa vilpoisan suojan
- ulkoiluun houkuttelevan maiseman kadotessa huononee ulkoiluliikunnan, myös hyötyliikunnan (metsäpolut on monille päivittäinen työ- tai koulumatkareitti) avulla ylläpidetty kunto
- metsä antaa asukkaille mielenrauhaa ja tasapainoa elämään, metsän katoaminen koetaan uhkana
- ilmanlaadun huononeminen ja melun lisääntyminen heikentävät terveyttä
- Myllypurossa asuu mielenterveyskuntoutujia, ja metsäkävely on tunnettu terapiamuoto
- Hengityslitolla on alueella asuintalo, jonka asukkaille hyvä hengitysilma on erityisesti tärkeä
- koulujen ja päiväkotien luontoympäristössä tapahtuva opetus liikunnasta ympäristöoppiin ei ole enää mahdollista lähimetsän kadottua
- Myllypurossa on paljon iäkkäitä kaupunkilaisia, jotka ovat asuneet Myllypurossa vuosikymmenien ajan. Tutun maiseman, muistojen paikan katoaminen kertaheitolla horjuttaa heidän turvallisuudentunnettaan, joka on jo koetuksella kaatopaikkaskandaalin, petettyjen metrosairaalalupausten ja puheiden "vinoutuneesta asukasrakenteesta" jäljiltä
- huonojalkaisille, lapsiperheille, työpäivän jälkeen kuntoileville ja eläinlemmikkien ulkoiluttajille korvaavaksi virkistysalueeksi mainittu Viikki on liian kaukana. Vain murto-osa myllypurolaisista tai puotinharjulaisista omistaa vapaa-ajan asunnon. Osa ei omista autoa, eikä edes rahaa bussilippuun, jolla päästä vastaaville luontoalueille. Myllypuron metsän katoaminen merkitsisi monelle luonnon katoamista saavuttamattomiin.

Edellä mainittuun viitaten muistutan, että asemakaavaehdotus ei täytä maankäyttö- ja rakennuslain 5§:ssä asetettuja alueiden suunnittelun tavoitteita, jotka tulee ottaa huomioon kaikessa kaavoituksessa, eikä 54§:n asemakaavan sisältövaatimuksia. Asemakaavaehdotus ei kunnioita perustuslain yhdenvertaisuusperiaatetta eikä säädöstä oikeudesta ympäristöön.

Myllypuron, Roihupellon ja Puotinharjun aluetta tulisi suunnitella kokonaisuutena.

Jos Roihupellon varikon muutos merkittäväksi asuinalueeksi olisi ollut tiedossa aiemmin, alueiden sydämessä olevan metsäluonnon hävittämistä olisi ollut vaikea perustella. Asukasluvun kasvaessa alueella myös virkistysalueiden tarve kasvaa. Missään tapauksessa kaupungin asuntorakenteen monipuolistamista ei saa toteuttaa rakentamalla pientaloja kaupungin puistoihin.

Myönteiset kokemukset luonnosta ovat ainoa keino, joka saa ihmisen toimimaan vastuullisesti ympäristössään. Metsää tuhotessaan Helsingin kaupunki viestii, että ympäristöä on lupa tuhota.

Asemakaavaehdotus tulee palauttaa alkupisteeseen, jossa metsän suojelu on esillä vaihtoehtona. Puuteollisuuden pilottihankkeen sijaan alueella tulee toteuttaa kaupunkisuunnittelun pilottihanke, jossa ympäristöasioiden ensisijaisuus (metsälinnusta ympäristöterveyteen ja ilmastonmuutokseen) ja kansalaisten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen ovat itsestäänselvyys.

Pyydän lähettämään vastauksen tähän muistutukseen em. osoitteeseen.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
/

Kunnioittavasti Teidän,XXXXXXXXXXXXX

Lähteet:

Lauri Jääskeläinen ja Olavi Syrjänen 2003. *Maankäyttö- ja rakennuslaki selityksineen. Käytännön käsikirja.* Rakennustieto Oy, Helsinki.

Ympäristölautakunta 2004. Lausunto kaupunginhallitukselle Helsingin metsien tuottotavoitteiden asettamista koskevasta valtuustoaloitteesta; 28.9.2004 3§ 341.

Kaupunginhallitus 2004. Matti Enrothin ja 6 muun valtuutetun aloite tuottotavoitteiden asettamisesta metsille; 22.11.2004 2004-1224 1412§

Kaupunginvaltuusto 2004. Matti Enrothin ja 6 muun valtuutetun aloite tuottotavoitteiden asettamisesta metsille; 1.12.2004 300§

Matti Eronen et al. 2005. Myllypuron purouoman ja luontoalueen yleissuunnitelma. Moniste.